

Policy för personer med funktionsnedsättning i Västerås stad 2020-2025

Antagen av Kommunfullmäktige 1 oktober
2020

Innehållsförteckning

Bakgrund – Program för social hållbarhet.....	3
Inledning – Policy för personer med funktionsnedsättning	4
Samverkan	4
Goda livsvillkor.....	5
HÄLSA	5
FYSISK MILJÖ/TILLGÄNGLIGHET	5
BOSTAD	5
UTBILDNING OCH ARBETE.....	5
KULTUR OCH FRITID	6
STÖD, SERVICE OCH TJÄNSTER.....	6
Demokrati och delaktighet	6
ATTITYDER OCH BEMÖTANDE.....	6
INFORMATION OCH KOMMUNIKATION	6
Ansvar	7
KOMMUNFULLMÄKTIGE	7
KOMMUNSTYRELSEN	7
NÄMNDER OCH STYRELSER.....	7
Uppföljning	7

Program	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort inklusive koncernen Västerås stad
Policy	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad
Handlingsplan	anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen
Riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande i koncernen Västerås stad

Bakgrund – Program för social hållbarhet

Program för social hållbarhet är ett av Västerås stads styrdokument.

Syftet med programmet är att skapa förutsättningar för alla invånare i Västerås att leva i ett socialt hållbart samhälle. Programmet är kommunövergripande och vill involvera och inspirera stadens näringsliv, föreningar och invånare att delta i arbetet för ett socialt hållbart Västerås.

Programmet är framtaget i en bred dialog med såväl förvaltningar som bolag, näringsliv, offentliga verksamheter och civila samhället, samt barn och ungdomar.

Programmet utgår från nationella samt internationella överenskommelser och stadens vision och det bygger på en gemensam målbild: "Vi ska vi verka för en ort som för lång tid framöver och med gemensamma vägval skapar jämlika förutsättningar, en stark tillit som leder till en aldrig sviktande tro på en god framtid." Programmet omfattar två huvudområden med koppling till individen och samhället.

Till huvudområdena finns det totalt sex målområden, vilka är sprungna ur Agenda 2030-målen:

Goda livsvillkor utifrån individens förutsättningar och behov

- Stärkt hälsa och motverkande av alla former av hälsohot.
- Utbildning som är likvärdig och inkluderande och som främjar hållbar utveckling.
- Individens rätt till arbete och sysselsättning.
- Tillgång till fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder för alla

Demokrati, delaktighet och medskapande för ett socialt hållbart samhälle

- Inkludering, samhandling och demokrati
- Trygghet och levande kommundelar

Program för social hållbarhet är grunden för arbetet för gentemot människors grundläggande livsvillkor. Detta gäller alla grupper i samhället, bland annat personer med funktionsnedsättning, men denna policy har som roll att ytterligare belysa arbetet med att förbättra livsvillkoren för denna grupp.

Inledning – Policy för personer med funktionsnedsättning

Västerås ska vara en hållbar stad där alla behövs och alla får goda möjligheter att utveckla sina liv. Verksamheten i Västerås ska präglas av mångfald och respekt för varje individs unika värde. Mångfald innefattar olikheter som bland annat beror på funktionsnedsättning. Det betyder att män, kvinnor, pojkar och flickor med funktionsnedsättning i Västerås ska ha samma möjligheter som andra att utöva sina demokratiska rättigheter och skyldigheter. All diskriminering på grund av funktionsnedsättning ska motverkas. Ett barnrättsperspektiv är särskilt viktigt då barn har en svag röst i samhället.

Policyn ska vara vägledande för att, i ett tidigt skede väga in aspekter för personer med funktionsnedsättning när den kommunala politiken formas. Policyn syftar ytterst till att:

- ge alla personer med funktionsnedsättning samma möjligheter som andra till delaktighet och jämlikhet,
- undanröja hinder så att det blir möjligt för personer med funktionsnedsättning att delta i samhällslivet.

En övergripande målsättning är att Västerås offentliga rum ska vara attraktiva, trygga och tillgängliga för alla – faktorer som gör att människor på lika villkor kan röra sig i staden, delta i olika aktiviteter och i det offentliga livet. Faktorer som också återfinns i grundprinciperna för Universell utformning.

En viktig utgångspunkt för allt arbete med personer med funktionsnedsättning är:

- ett Västerås som fungerar bra och är tillgängligt är bra för alla kommuninvånare.

Definition av funktionsnedsättning/funktionshinder (Socialstyrelsens definition)

- Funktionsnedsättning innebär att en människa har nedsatt förmåga att fungera fysiskt, psykiskt eller intellektuellt.
- En funktionsnedsättning uppstår till följd av en medfödd eller förvärvad skada. Sådana skador, tillstånd eller sjukdomar kan vara av bestående eller övergående natur.
- Funktionshinder är den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.

Samverkan

Nämnderna och styrelserna ansvarar för att aktivt samarbeta med omvärlden för att utveckla arbetet för personer med funktionsnedsättning. Information, råd och stöd ska därför ges till och tas av andra myndigheter, näringsliv och organisationer verksamma i Västerås och tillsammans inspirera varandra till åtgärder.

Föreningslivets insatser bidrar till att stärka människors egenmakt och är en viktig resurs då det gäller att utveckla välfärden. Detta gäller alla typer av föreningar. Västerås stad ska därför vidareutveckla former för samverkan med föreningslivet. Västerås stad ska i frågor som rör personer med funktionsnedsättning samverka med personer som har egen erfarenhet av funktionsnedsättning.

Policyn omfattar inte enskilda diagnosgruppers särskilda behov, utan gäller generellt alla grupper med funktionsnedsättning, oavsett ålder.

Goda livsvillkor

HÄLSA

Social samvaro, idrott, kultur och goda levnadsvanor bidrar till livskvalitet. Rörelse, motion och fysisk aktivitet, kost och matkultur är folkhälsokomponenter som främjar god hälsa.

- Det är angeläget att planera, underlätta och ge stöd så att alla utifrån sina behov kan delta i aktiviteter och också göra bra hälsoval.
- Drogförebyggande arbete är ett prioriterat folkhälsoområde.
- Västerås stad ska verka för ökad medvetenhet om vikten av god fysisk och psykisk hälsa för målgruppen genom olika insatser

FYSISK MILJÖ/TILLGÄNLIGHET

Målet för den svenska funktionshinderpolitiken är en samhällsgemenskap med mångfald som grund.

Samhället ska utformas så att samtliga personer, oavsett funktionsnedsättning eller inte, blir fullt delaktiga i samhällslivet och jämlika i levnadsvillkor.

Att ha en tillgänglig fysisk miljö och göra samhället användbart för alla betyder att den byggda miljön ska vara fri från hinder. Tillgänglighet i fysisk miljö handlar om att se möjligheter. Oftast är det enkla åtgärder som krävs för att öka framkomligheten i inomhus- och utomhusmiljön.

- Befintliga hinder ska identifieras och byggas bort. Vid ny-, till-, och/eller ombyggnad av utomhus- eller inomhusmiljön ska staden verka för att full tillgänglighet och användbarhet uppnås och kommunikations- och informationsflöden ska fungera för alla.
- Tillgänglighet är alltså inte bara tillträde till och i byggnader och utomhusmiljön. Tillgänglighet till information (se dessutom nedan under rubriken Information och kommunikation) och i upphandlingar är också lika viktigt. Att Västerås stad ska följa de regler som gäller för all typ av tillgänglighet ska vara en självklarhet.

BOSTAD

Västerås stad ska förutom att planera för tillgången till säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder, också planera för en ökning av tillgängliga bostäder som på sikt ger ökad valfrihet i boendet.

- Bostäder i Västerås ska vara tillgängliga och användbara för alla grupper i samhället.

UTBILDNING OCH ARBETE

När det gäller målområdet utbildning och arbete är målsättningen att alla barn och ungdomar ska ha goda uppväxtvillkor och samtliga verksamheter ska genomsyras av ett inkluderande förhållningssätt.

- Alla barn och elever ska ges möjlighet att nå sin fulla potential.
- Vuxna personer i utbildning ska nå målen enligt sin individuella studieplan.
- Verksamheternas tillgänglighet ska öka och staden ska arbeta för att öka mångfalden bland medarbetare. Fler initiativ för att anställa personer med funktionsnedsättning ska fortsätta att utvecklas.
- Utökad samarbete med myndigheter inom området och utökade stödformer ska utvecklas – målsättningen är att samarbetet leder till att alla personer ges möjligheter till arbete.

KULTUR OCH FRITID

Västerås stads kultur-, idrotts- och fritidsanläggningar och anläggningar för förebyggande arbete ska vara tillgängliga för alla, både som utövare och publik. Vid planering av nya anläggningar eller ombyggnation av äldre anläggningar, ska detta vara en ledstjärna.

- Västerås stad ska erbjuda möjligheter för personer med funktionsnedsättning att på olika sätt ta del av kulturprogram.
- Fritidsmiljöer, t ex badplatser och motionsspår, ska vara tillgängliga och användbara och utmanande för olika grupper i samhället.

STÖD, SERVICE OCH TJÄNSTER

Västerås stads ska erbjuda tjänster för att skapa förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att leva ett aktivt liv samt motverka utanförskap. Västerås stad ska finna individuella stöd och lösningar för individens självständighet.

- Kollektivtrafiken ska fortsätta att utveckla tillgängliga fordon och hållplatser/terminaler så att de fungerar för alla.
- För de personer som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan nyttja den allmänna kollektivtrafiken ska det finnas en särskild kollektivtrafik som ersätter den allmänna kollektivtrafiken.

Demokrati och delaktighet

ATTITYDER OCH BEMÖTANDE

Ett gott bemötande präglas av omtanke, inlevelseförmåga och jämbördighet. Genom ökade kunskaper om och kontakt med personer med funktionsnedsättning ska Västerås stad skapa möjligheter till förändrade attityder och undanröja fördomar.

- Västerås stad ska i beslut och planer arbeta för icke-diskriminering genom att respektera personer med funktionsnedsättning som en viktig del av mångfalden.
- Västerås stad ska i sin verksamhetsutveckling beakta behoven för personer med funktionsnedsättning.
- Personal och förtroendevalda ska ha adekvata kunskaper om funktionsnedsättningar och behovet av tillgängliga lokaler och tillgänglig information, liksom att medvetenheten ska höjas bland alla, även hos allmänheten, för att främja respekten för dessa personers rättigheter och värdighet.
- Västerås stad ska underlätta för att förtroendevalda med funktionsnedsättning ska kunna fullgöra sina uppdrag.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Det är grundläggande att information ska finnas tillgänglig i en sådan form och på ett språk som gör det möjligt för alla att förstå oavsett funktionsnedsättning.

- Västerås stad ska använda sig av olika kanaler i sin kommunikation med invånarna, t ex på stadens webbplats och i sociala medier
- Kommunal information ska vid förfrågan kunna ges i alternativa format som till exempel punktskrift och lättläst.

Ansvar

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Kommunfullmäktige fastställer policy för personer med funktionsnedsättning.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och följa upp styrelser och nämnders arbete utifrån policy och handlingsplaner.

NÄMNDER OCH STYRELSE

Nämnder och styrelser har till uppgift att utifrån sina ansvarsområden formulera mål, ambitioner och handlingsplaner för att på så sätt genomföra policy och handlingsplaner.

Uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att årligen följa upp nämnders och styrelsers insatser för att förbättra möjligheterna personer med funktionsnedsättning.